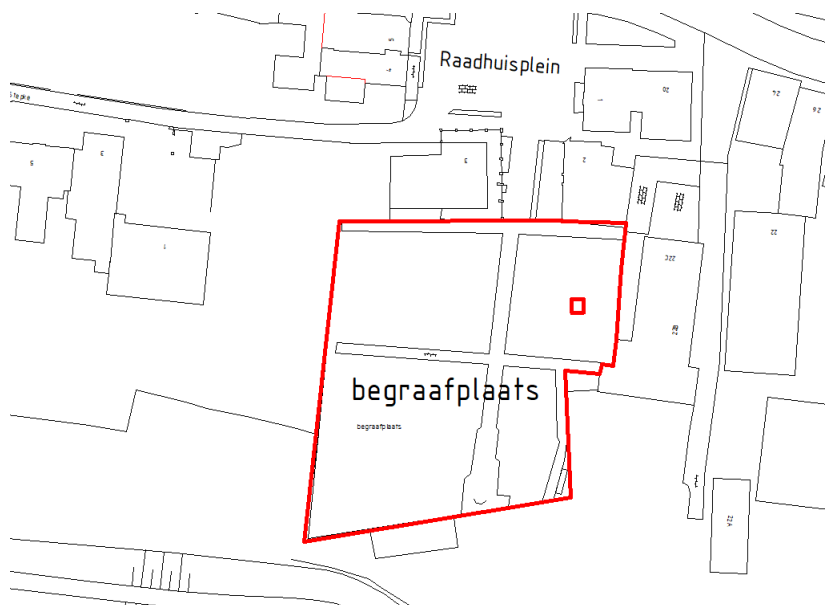

Oorlogsgraf Wim Hendriks, RK Kerkhof Johannes de Doperkerk, Raadhuisplein 3, Ottersum

Ontwerper : niet van toepassing
 Bouwjaar : 1950
 Bouwstijl : niet van toepassing
 Kadastrale gegevens :

Historische context

Wilhelmus (Wim) Hendriks werd in 1918 geboren in Ottersum. Na de inval van de Duitsers in Nederland kwam hij met duizenden Nederlandse militairen, onder andere van de Peeldivisie en enkele grensdetachementen in Frankrijk terecht, waar ze tijdelijk huisvesting vonden in de Jean Bart kazern in Duinkerken. Er kwamen plannen voor herorganiseren van de Nederlandse manschappen, maar al gauw werd besloten de Nederlandse militairen te ontwapenen en de verwijderen uit Duinkerken, dat door de snelle Duitse opmars frontzone dreigde te worden. De Nederlanders moesten worden geëvacueerd naar Cherbourg en eventueel Engeland. Zo werd Wim Hendriks op 20 mei 1940 samen met circa 1450 Nederlandse militairen met het vrachtschip SS Pavon vanuit Duinkerken geëvacueerd. Het schip op weg naar Cherbourg werd echter in de nacht van 20 of 21 mei aangevallen door de Duitse Luftwaffe en keerde brandend en water makend terug naar het strand bij Les Hemmes d'Oye, vlakbij Duinkerken. Aan boord waren ongeveer 50 dodelijke slachtoffers en vele gewonden. Onder hen Wim Hendriks. Hij stierf aan zijn verwondingen in een ziekenhuis in Oye-Plage op 23 juni 1940. Op 1 februari 1950 keerde zijn overschot terug in Nederland. Hij werd met militaire eer begraven op het kerkhof in zijn geboortedorp Ottersum.

Hendriks' graf werd opgericht door de Nederlandse Oorlogsgravenstichting, een initiatief uit 1946 van de reserve luitenant-kolonel Dr. A. van Anrooy, hoofd van de dienst voor Identificatie en Berging van het Ministerie van Oorlog. De stichting ontwikkelde voor de graven een standaard model grafteken, vermoedelijk van Franse kalksteen, bestaande uit een staande silhouetsteen met ingesnoerde halfronde beëindiging aan de bovenzijde. In de regel is hierin een medaillon met de strijdende Nederlandse leeuw aangebracht, vergezeld van een religieus symbool, bijvoorbeeld een Latijns kruis.

Het Rooms Katholieke kerkhof Johannes de Doperkerk

De begraafplaats is in zijn huidige vorm ontstaan na de sloop van de oude parochiekerk van Ottersum, die midden op het terrein stond. Rondom de kerk lag van oudsher het kerkhof. In 1931 werd ten noorden van het Raadhuisplein een nieuwe parochiekerk in gebruik genomen. Na de sloop van de oude kerk kwam binnen het ommuurde terrein veel ruimte voor nieuwe graven. Vanaf de poort aan het Raadhuisplein werd een nieuw hoofdpad aangelegd, dat dwars over het terrein naar het zuiden loopt. Het oorlogsgraf van Wim Hendrik werd in 1950 op enige afstand ten oosten van dit hoofdpad gesitueerd. Het grafmonument is verderop in dit document beschreven.

Overzichtsfoto's kerkhof, 26 februari 2022.

Graf 1 Wilhelmus Hendriks

Datum	26-02-2022
Naam begraafplaats	RK Kerkhof Johannes de Doperkerk
Grafnummer	Vak A, graf 502

1.Graf van:	
Achternaam	Hendriks
Voornaam	W. (Wilhelmus, Wim)
Geboortedatum	20-08-1918
Geboorteplaats / land	
Nummer / functie	Sold. St. – 26 R.I.
Eenheid	
Datum overlijden	23-06-1940
Bijzonderheden	Wim Hendriks sneuvelde te Oye-Plage in Frankrijk, in het begin van de Tweede Wereldoorlog.

Type	☐ 2-persoons graf
	☐ 4-persoons graf
	☐ anders, 1-persoons graf
	☒ staande steen
	☐ liggende steen
	☐ combinatie staand / liggend
Materiaal	☐ hardsteen ☐ graniet
	☐ marmer ☐ beton
	☐ hout ☐ baksteen
	☐ anders, Portlandsteen of Botticino
Voor de grafsteen	☒ stenen omranding, natuursteen
	☒ gesloten vlak, met grint
	☐ plantvak / gras
	☐ bijzondere beplanting

Bijzondere symbolen of ornamenten op steen	☒ ja, zoals: verdiepte cirkel met daarin de strijdende Nederlandse leeuw. Hierboven een klein Latijns kruis.
Volledige tekst op steen	KONINKRIJK DER NEDERLANDEN W. HENDRIKS SOLD.ST. – 26 R.I. 20-8-1918 23-6-1940 Op los paneeltje: Voor jou. Onvoorstelbaar jullie gruwelstrijd; Onpeilbaar al het verdriet; Onbetaalbaar onze vrijheid; Dit alles vergeten wij niet.

Het graf heeft een hoge cultuurhistorische waarde als laatste rustplaats van een militair, in dit geval een jonge soldaat van het Nederlandse leger, omgekomen tijdens gevechtshandelingen in het begin van de Tweede Wereldoorlog (juni 1940). Het graf is daarmee een belangrijke herinnering aan degenen die gesneuveld zijn in de strijd tegen de bezetter. Tevens is het graf de stille getuige van het persoonlijke drama van de vele omgekomen, vaak jonge militairen, van wie de naam, sterfdatum, leeftijd, eenheid, rang en geloofsovertuiging op de steen zijn vermeld.

Waardering graf

Het graf heeft een hoge cultuurhistorische waarde als laatste rustplaats van een militair, in dit geval een jonge soldaat van het Nederlandse leger, omgekomen tijdens gevechtshandelingen in het begin van de Tweede Wereldoorlog (juni 1940). Het graf is daarmee een belangrijke herinnering aan degenen die gesneuveld zijn in de strijd tegen de bezetter. Tevens is het graf de stille getuige van het persoonlijke drama van de vele omgekomen, vaak jonge militairen, van wie de naam, sterfdatum, leeftijd, eenheid, rang en geloofsovertuiging op de steen zijn vermeld.

- Het graf heeft een hoge cultuurhistorische waarde als tastbare herinnering aan een bijzondere periode in de geschiedenis van Nederland in het algemeen en Ottersum in het bijzonder. Het graf is de laatste rustplaats van de jonge militair Wim Hendriks die omkwam als gevolg van de aanval op het vrachtschip SS Pavon, waarmee hij met honderden andere Nederlandse militairen werd geëvacueerd.
- Het graf heeft een historische objectwaarde als kenmerkend voorbeeld een door de Nederlandse Oorlogsgravenstichting gesticht graf met standaard model grafteken, vermoedelijk van Franse kalksteen, bestaande uit een staande silhouetsteen met ingesnoerde halfronde beëindiging aan de bovenzijde.
- Tenslotte heeft het graf als onderdeel van het markante RK kerkhof van Ottersum ensemblewaarde met de omliggende graftekens.

Bronnen / literatuur

Bronnen:

Website <http://duinkerken.yolasite.com/--slachtoffers-pavon.php>

<http://www.zuidfront-holland1940.nl/index.php?page=de-tragedie-met-de-pavon>

<https://oorlogsgravenstichting.nl/geschiedenis>

I	Architectuur- en kunsthistorische waarde, bijzonder belang van de oorlogsgraven	
1	voor geschiedenis van de architectuur (bouwstijl, bouwtrant, bouwtechniek, typologie)	ooo
2	voor het oeuvre van een (plaatselijk) bouwmeester of architect	ooo
3	wegens esthetische kwaliteit van het ontwerp (verhoudingen, compositie, ruimtelijke opzet)	●●○
4	wegens bijzondere materiaal-/kleurgebruik, detaillering, constructie en/of ornamentiek	●●●
5	wegens de in, aan of bij het object toegepaste monumentale kunst	●○○
II	Stedenbouwkundige of ensemble waarde, belang van het ensemble	
1	als deel of representant van architectuurhistorisch, stedenbouwkundig of landschappelijk waardevol geheel	●○○
2	bijzondere betekenis voor het aanzien van stad, dorp of wijk (landmark, oriëntatiepunt)	●○○
3	wegens situering en/of ruimtelijke relaties met de omgeving (samenhang in functie, schaal en verschijningsvorm met bebouwing, wegen, landschappelijke gesteldheid in buurt, wijk of plaats)	●○○
4	wegens inrichting van terrein en/of historisch ruimtelijke relatie met groen, wegen en/of water op de kavel (oriëntatie op zon, lucht- en lichttoetreding, relatie met bijgebouwen en tuinaanleg)	●●○
III	Cultuurhistorische waarde, belang van het ensemble	
1	als bijzondere uitdrukking van een culturele, sociaal-maatschappelijke, economische, geestelijke en/of beleidsmatige/bestuurlijke ontwikkeling, etc.	●●●
2	wegens bijzondere technische en/of typologische ontwikkeling/innovatieve waarde/ pionierskarakter	●●○
3	bijzondere betekenis voor de historie van de gemeente Gennep	●●●

IV	Gaafheid/herkenbaarheid	
1	architectonische gaafheid of authenticiteit van ex- en/of interieur	●●●
2	herkenbaarheid van het oorspronkelijke concept/functie	●●●
3	relatie met structurele en/of visuele gaafheid van ensemble/omgeving	●●●
V	Zeldzaamheid	
1	architectuurhistorische, bouwtechnische, typologische, functionele zeldzaamheid	●●○
2	uitzonderlijk belang wegens een of meer van eerder genoemde kwaliteiten	●●●
VI	Overigen	
1	toeristisch-recreatieve waarde	●●○
2	economische waarde (voor de samenleving)	ooo
3	gebruikswaarde	●●○